

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΣΠΟΥΔΗ.

Τ Μ Η Μ Α Α΄.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Α΄.

Όρισμός, καὶ Διαίρεσις τῆς Ἐμπορίας,
καὶ τῆς περὶ αὐτό.

ΕΜΠΟΡΙΟΝ ὀνομάζω ἐπιτήδευμα συναλλαγματικὸν ἀνθρώπων τιμίῳ εἰς ὅλα τὰ ὑλικά πράγματα, σκοπὸν ἔχόντων τίμιον κέρδος. Διαίρεται δὲ κυρίως εἰς ἐσωτερικὸν, τὸ ὁποῖον σημαίνει τὴν συναλλαγὴν τῶν πραγματειῶν, καὶ προϊόντων Ἐπικρατείας τινὸς εἰς τὴν περιοχὴν τῶν συνόρων τῆς καὶ ἐξωτερικὸν, τὸ ὁποῖον ἐκτείνεται διὰ ξηρᾶς, καὶ θαλάσσης, καὶ εἰς αὐτὰ τὰ ἀπώτατα μέρη τῆς ὑδρογείου σφαίρας. Οἱ τὸ πρῶτον ἐργαζόμενοι ὀνομάζονται Ἐμποροὶ, καὶ οἱ τὸ δεύτερον Μεγαλέμποροι ὀνομασθήτωσαν.

Οἱ ἄνθρωποι ὅσον περισσότερον πολιτεύονται, καὶ γνωρίζουσι ξένα Ἔθνη, ἄλλο τόσο μαινεύονται τὰ ἥθη, καὶ ἔθιμα, καὶ τρυφὰς τῶν ἀλλογενῶν αὐξάνουσι τὰς ὀρέξεις των, καὶ μεγαλώνει τὸ Ἐμπόριον, τὸ ὁποῖον εἰς τὴν νηπιότητα τῆς ἀνθρωπίνου γένους περιωρίζεται εἰς μικρὰ πράγματα· ἐπειδὴ ὁ ἄγριος, καὶ ἀπολίτευτος ἄνθρωπος μὴ γνωρίζων τὴν πολυτέλειαν, μήτε τὴν τρυφὴν, καὶ εὐχαριστέμενος εἰς τὴν γεωργικὴν

τε ζωήν, ἢ τὴν θηρευτικὴν, ὀλίγην ἀνάγκην εἶχε, διὰ τὰ μὴ εἶπω κάρμιν, ἀπὸ τὰ ἀρώματα, τὰ πολυτελῆ δέρματα, τὰ χρυσᾶ, καὶ μεταξώτα ἐνδύματα, καὶ τὰ παρόμοια. Ὅλον λοιπὸν τὸ Ἐμπόριον συνίστατο τότε εἰς τὸ νὰ δώσῃ ὁ γεωργὸς τὸν καρπὸν τῆς γῆς, ἢ τὰ δένδρα τε, καὶ νὰ λάβῃ ἀπὸ τὸν κυνηγὸν κρέας, ἢ δέρμα τῷ ζῷ διαὶ νὰ φάγῃ, ἢ νὰ ἐνδυθῇ.

Προϊόντος ὅμως τῷ χρόνῳ, πολλαπλασιασθέντες οἱ ἄνθρωποι, ἔλαβον μεγαλητέρας χρείας· καὶ ἐπειδὴ ἡ συναλλαγὴ πράγματος μὲ πρᾶγμα ἦτον δύσκολον νὰ γένη, ἢ διότι ὁ πωλὼν δὲν εἶχε χρείαν ἀπὸ τὸ πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον ἔδιδεν ὁ ἀγοραστής, ἢ διότι ἐδυσκολεύετο εἰς τὴν συναλλαγὴν ἀπὸ τὴν ἀνισὸν ἀναλογίαν τῷ δεδομένῳ καὶ λαμβανομένῳ πράγματος· διὰ τῷτο ἐφευρέθη τὸ κοινὸν μέτρον τῶν πραγμάτων, τὸ Νόμισμα δηλαδὴ, ἀπὸ τὰ σπανιώτερα, ἢ χρησιμώτερα μέταλλα, εἰς ποσότητα προσδιωρισμένην, καὶ χαραγμένον μὲ νόμιμα σημεῖα, καὶ γράμματα, ὅθεν καὶ Νόμισμα ὠνομάσθη.

Διὰ τὴν ποικιλότητα λοιπὸν τῶν πραγμάτων, πολυειδῶς μεταχειρίζονται καὶ οἱ ἄνθρωποι τὸν τρόπον τῷ νὰ κερδίσωσιν, ἤτοι νὰ ἐμπορευθῶν· κεφαλαιωδέσθερα ὅμως ἤμπορῶν νὰ διαιρεθῶν εἰς τὰ ἀκόλυστα, ὅσοι ἐνασχολῶνται εἰς ἀπόκτησιν νομίμων κέρδων, κατὰ τὴν ὕλην τῆς μεταχειρήσεώς των.

Α'. Εἰς Νομίσματα, τὰ ὁποῖα εἶναι τὰ κοινὰ μέτρα ὅλης τῆς λεψοδοσίας τῶν πολιτευομένων ἀνθρώπων· ὀνομάζονται δὲ Τραπεζίται οἱ τῷτο ἐργαζόμενοι, τῶν ὁποίων καὶ Ἀβακίερς, ὡς παρὰ τῶν Εὐρωπαϊῶν Βαγκιέρς καλεμένους, ἀπὸ τῷ Βάγκα (Banca) παραγομένους ἀπὸ τῷ Ἑλληνικῷ Ἀβακος, τῆς γραφικῆς τρα-

πέξης, ἢμπορῶν νὰ ὀνομάσω, καὶ εἶναι ὅσοι συναλλάττων νόμισμα πρὸς νόμισμα μεταξύ τῆς Ἐπικρατείας, εἰς τὴν ὁποίαν κατοικῶσιν· ἢ ἄλλης ἐξωτερικῆς, διὰ τῶν λεγομένων συναλλαγματικῶν Γραμματίων, τὰς ὁποίας Πόλιτζας οἱ Ἴταλοὶ, ἀπὸ τῆς πολιτείας γνωρίζουσιν· ἢ καὶ ὑλικῶς δίδοντες ἐν καὶ λαμβάνοντες ἄλλο νόμισμα κατὰ τὰς χρείας των (α). Εἰς τὴν τάξιν τῶν ἀνάγονται καὶ οἱ Τοκισταὶ, ὅσοι δηλαδὴ δανεῖζουσι ποσότητα ῥητὴν νομισμάτων, μὲ τόκον συμπεφωρημένον ξηραῖς, ἢ θαλάσσης, ὁ ὁποῖος εἶναι τὸ κέρδος τῶν δανειστῶν.

Β'. Εἰς Πραγματείας ἐτοίμης· καὶ εἴτοι διαίρυνται εἰς πολλὰς κλάσεις, ὡς αἱ μετὰ προνομίων Ἐταιρεῖαι· ὅσαι παρὰ τῆς Διοικήσεως λαβῶσαι προνόμιον, ἐμπορεύονται διὰ μονοπωλείς εἰς μέρος τι γῆς, ἢ καὶ εἰς εἶδος τι πραγματείας.

1. **Οἱ Μεγαλέμποροι·** ὅσοι ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Ἐπικρατείας ἐμπορεύονται χονδρικῶς διὰ λογαριασμὸν αὐτῶν ἰδίου, ἢ καὶ ξένου κατὰ παραγγελίαν ἐν θέλῳσι· καὶ αὕτη εἶναι ἡ πρώτη τάξις τῶν ἐμπόρων, ἢ ὁποία εἰς τὰ ἐμπορικά βασίλεια ἀπολαμβάνει καὶ προνόμια τιμῆς, καὶ ὑπολήψεως.

2. **Ἐμποροὶ ἀπλῶς** ὅσοι κατὰ δεύτερον λόγον ἀπὸ τῆς πρώτης εἰς μικροτέρας ποσότητας, καὶ σπανίως ἐκτὸς τῆς Ἐπικρατείας ἐμπορεύονται.

3. **Παραγγελματῖαι (κομμισσιονάριοι)** ὅσοι διὰ λογαριασμὸν ἢ μὲ παραγγελίαν ἄλλων ἐμπορεύονται,
λαμ-

(α) Οἱ τελευταῖοι εἴσοι ὀρθότερον ἢμπορῶν νὰ ὀνομαζῶν Κομβισαί, καθὼς ἀξηγούμεθα εἰς τὸ ὑπερώτερον Κεφάλαιον πάντων τῶν ἐμπειρικῶν Προγυμνασμάτων.

λαμβάνοντες διὰ κέρδος μίσθωμα εκατοστόντι, τὸ ὁποῖον Προβλεπτήριο, ἀπὸ τὸ παρά τοῖς Ἰταλοῖς Provisione, ὅχι ἀνάρμοστα ἠμπορεῖ νὰ ὀνομασθῇ.

4. Πράκτορες (Fattori, ο Agenti) ὅσοι ἀποκαταστηθέντες παρ' ἄλλων ἐμπόρων εἰς τόπον τινα, ἐμπορεύονται διὰ λογαριασμὸν ἐκείνων, λαμβάνοντες ἢ μισθὸν, ἢ μετοχὴν τινα εἰς τὰ κέρδη τῶν ἐπιχειρήσεών των.

5. Μεταπράται, ὅσοι ἀγοράζοντες χουδρικῶς πραγματείας, τὰς μεταπωλῶσιν ὁμοίως εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν, οἱ ὁποῖοι καὶ Σπεκνλατῶροι ἀκῆσιν εἰς τὰς Εὐρωπαϊκὰς διαλέκτους.

6. Ἐργαστηριάριοι, ὅσοι καθήμενοι εἰς τὰ ἐργαστηριάτων λιανοπωλῶσι πραγματείας, ἢ ἀγορασμένας ἀπὸ ἐμπόρων ἀποθήκας, ἢ καὶ κατασκευαζόμενας παρὰ τῶν ἰδίων.

7. Πραγματευταὶ περιοδευταὶ, ὅσοι περιοδεύοντες εἰς τὰς ἀγορὰς, καὶ δρόμους, πωλῶσι λιανικῶς πραγματείας.

Γ'. Εἰς Πραγματείας ἐτοιμαζόμενας παρ' αὐτῶν, καὶ ὀνομαζονται·

1. Τεχνῖται, ὅσοι ἐνασχολῶνται εἰς τὰς ὠραίας, καὶ τὰς ἐλευθέρους τέχνας, ὡς ζωγράφοι, λιθοξόοι, ὠρολογιοποιοὶ, καὶ ὅμοιοι· ἢ ἐργοχειρῶντες χειρῶνακτες (Manifattori) ὡς ὑφανταὶ, κατασταλακταὶ (Distillatori) ξυλουργοὶ, κτίσται, καὶ ἄλλοι· ἢ βάνουσοι, ὡς ὅλοι ὅσοι τὰ μέταλλα εἰς τὰς καμίνους ἐργάζονται.

2. Βοσκοὶ, καὶ Ποιμένες ἡμέρων ζώων, οἱ ὁποῖοι προσφέρουν εἰς τὸ ἐμπόριον ζῶα, μαλλία, δέρματα, αἰλείμματα, κρέατα, βέτυρα, τυρία.

3. Κυνηγοὶ ἀγρίων ζώων, καὶ πτηνῶν, καὶ ἀλιεῖς, ὅσοι

ὅσοι κυνηγῶν εἰς τὰ νερά τὰ ἔνυδρα ζῶα, ἤτοι ὀψάρια, καὶ τὰ κοράλλια, ἢ μαργαριτάρια.

4. Γεωργοί, ὅσοι τὴν γῆν ἐργάζονται κατὰ τὴν ἐπιφάνειάν της· καὶ Μεταλλεργοί, ὅσοι ἀπὸ τὴν γῆν ἐξορύττουσι τὰ μέταλλα, καὶ αὐτὰ τὰ μάρμαρα ἢ λίθους, οἱ ὅποιοι γενικώτερον Ὀρυκταὶ ὀνομασθῆ-
 τωσαν.

Δ'. Εἰς τὰς περὶ τὰ πράγματα, ὅσοι δηλαδὴ κερ-
 δίζου μετακομίζοντες τὰς πραγματείας, ὅποιοι εἶναι
 οἱ ἀκόλουθοι.

1. Ναῦται, οἱ διὰ ποταμῶν καὶ θαλασσῶν, καὶ γενικῶς ὅσοι διὰ τῶν ὑδάτων μεταβιβάζουσι τὰς πραγ-
 ματείας ἀπὸ ἑνὸς εἰς ἄλλου τόπου κατὰ τὰς χρείας.

2. Ἀγωγιάται, ἢ Ἀμαξηλάται, ὅσοι διὰ ξηρᾶς ἐπάνω εἰς ζῶα ἢ ἀμάξια μετακομίζουσι τὰς πραγ-
 ματείας.

3. Βαστάζοι, ὅσοι ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτῶν τὰς με-
 τατοπίζουσιν, ἢ διορθῶσι τὰ σακκία, καὶ ὅλα τὰ περιέχοντα αὐτὰς.

4. Ζυγισταὶ, καὶ Μετρηταὶ, ὅσοι μετρῶν, ἢ ζυ-
 γίζου αὐτὰς.

Ε'. Εἰς τὰς διὰ τὰς πραγματείας, ἤτοι ὅσοι χρη-
 σιμεύουσιν εἰς τὰς ἐμπόρους, ἢ τραπεζίτας πρὸς ἐκτέ-
 λειαν τῶν ὑποθέσεών των, ὅποιοι εἶναι·

1. Ἀσφαλισταὶ (Assicuratorii) ὅσοι ἀναδέχονται ἐπὶ μισθώματι τῷ λεγομένῳ βραβείῳ (Premio) τὸν κίνδυνον τῶν ξένων πραγματειῶν εἰς τὰς δρόμους τῆς μετακομίσεως, καὶ διαπλεύσεώς των.

2. Μεσιῖται, ὅσοι παρευρισκόμενοι εἰς τὰς ἀγορὰς καὶ πωλήσεις, καὶ γενικῶς εἰς τὰς τῶν ἐμπόρων συμφωνίας, λαμβάνουσιν ἑκατοστόν τι μίσθωμα, τὸ ὅποιον καὶ Μεσιτικὸν ὀνομάζεται.

3. Ὑπηρεῖται τῶν εἰρημέων· ὅποιοι εἶναι οἱ Γραμματικοί, ἤτοι Γραφεῖς, ὑποδιαιρέμενοι εἰς τοὺς καταστιχαρίους, τὸς καταγράφοντας τὰ κατάστιχα, καὶ λογαριασμοὺς· τὸς ἐπιστολογράφους, καὶ τὸς ἀντιγραφεῖς. Οἱ Συναῖκται, ὅσοι δηλαδὴ συναίξουσιν ἔξωθεν τὰ ἀργύρια· οἱ ἐπὶ τῆς Κάψης, τὴν ὁποίαν διὰ τὴν ἑλληψιν τῆ ψ, Cassa οἱ Εὐρωπαῖοι ὀνομάζουσι, περιλαμβάνοντες καὶ πληρώνοντες τὰ μετρητὰ τῶν ἐμπορῶν, τραπεζιτῶν, καὶ λοιπῶν. Οἱ Ἀποθηκάριοι, ὅσοι δηλαδὴ ἐπιστατῶσιν εἰς τὰς ἀποθήκας, λαμβάνοντες καὶ δίδοντες τὰς πραγματείας, καὶ ἐπιμελόμενοι διὰ τὴν καλὴν κατάστασιν αὐτῶν· καὶ οἱ λοιποὶ ὑπηρεῖται χρήσιμοι εἰς τοὺς Μεγαλεμποροὺς μὲ διαφόρους ὀνομασίας.

Οἱ ῥηθέντες ὅλοι θέλει εὐρεῖν εἰς τὸ παρὸν Σύγραμμα τοὺς πρέποντας κανόνας, καὶ μαθήσεις διὰ τὰ ἐνεργεῖν καθὼς πρέπει τὸ ἔργον τῶν· καὶ ἐκ τούτων ἢμπορεῖ νὰ συμπεράνη ἕκαστος, ὅτι τὸ Ἐμπορίου εἶναι τέχνη πάνδημος, ἐναγκαλιζομένη ὅλα τὰ πράγματα, καὶ ὠφελῶσα ὅλας τὰς τάξεις τῶν ἀνθρώπων· τέχνη ἐλευθέρα, διότι τὴν μεταχειρίζονται εἰς τὰ πεπολισμένα Ἔθνη καὶ αὐτοὶ οἱ εὐγενεῖς, καὶ τελευταῖον τέχνη ἀναγκαία, διότι χωρὶς αὐτῆς μήτε ὁ Στρατιώτης, μήτε ὁ Πολιτικός, μήτε ὁ Ἐκκλησιαστικός, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἀποπληρώσεν τὰς χρεῖας τῶν.